

WBE “De Toekomst”, een essay over de toekomst van de Nederlandse wbe’s

De jacht in Nederland ligt onder een vergrootglas en daar is niets mis mee. Jacht in Nederland staat voor een goed verhaal, kent een goede en bewezen onderbouwing en is gebaseerd op kennis, passie, overtuiging en ervaring. Desondanks zien we helaas ook veel ontwikkelingen die het de jacht in Nederlands steeds moeilijker maken en verder inperken. Organisaties die tegen de jacht gekant zijn winnen op allerlei slinkse manieren rechtszaken die ervoor zorgen dat de mogelijkheden voor jagers steeds verder afnemen. Terugkijkend naar de laatste tijd kan geconcludeerd worden anti-jacht organisaties een succesvolle juridische campagne tegen de jacht in Nederland aan het voeren zijn. Denk hierbij aan recente kwestie over hazen en konijnen op de rode lijst, het verbod op beheer van de landelijk vrijgestelde soorten in de provincie Gelderland en rechtszaken rond ganzenbeheer in Noord-Brabant en Overijssel.

Willen we de jacht in Nederland overeind houden zullen we op alle niveaus en pro-actief stappen moeten zetten om een kentering te brengen in deze huidige tendens. Op landelijk niveau zijn in de sfeer van communicatie naar buiten toe en beeldvorming over de jacht al goede stappen gezet door de Jagersvereniging. Maar duidelijk moge zijn dat dit niet voldoende is. Kijk alleen al naar de eerder genoemde recente inperkingen van de jacht. Willen we de jacht behouden voor Nederland, zullen we als jagers allemaal actief ons steentje bijdragen en op alle niveaus actief ons verhaal naar buiten brengen. Onze landelijke verenigingen op landelijk niveau met landelijke campagnes en acties. Maar daarnaast ook op lokaal niveau via de ook lokaal werkende wbe’s. Op wbe niveau kan in heel Nederland gewerkt worden om in de eigen omgeving en in bekende kringen een positieve impuls te geven aan de positie van de jacht en van de jagers in Nederland. Daar kan een verbinding met de maatschappij gemaakt worden.

Kijkend naar de huidige structuur, opzet en werking van wbe’s moeten we concluderen dat het overgrote deel van de Nederlandse wbe’s niet op deze taak is voorbereid noch voor een goede uitvoering ervan is ingericht of uitgerust.

Willen we hier stappen op zetten rijst de vraag:

HOE RICHTEN WE EEN TOEKOMSTBESTENDIGE WBE IN?

Inleiding

Deze vraagstelling daagt uit en prikkelt. Het nodigt uit om te benoemen hoe de toekomst van de jacht in Nederland zich zal ontwikkelen, welke rol daarin is weggelegd voor wbe’s en hoe wbe’s zich moeten ontwikkelen om zo goed mogelijk in dat toekomstbeeld te passen. De grootste factoren die van invloed zijn op de jacht in Nederland zijn de politieke ontwikkelingen die zich vertalen in zich wijzigende wet- en regelgeving. Daarnaast zijn ook de maatschappelijke ontwikkelingen en publieke opinie van grote invloed op toekomstige ontwikkelingen van de jacht. Hoewel niemand hiervoor over een glazen bol beschikt, zien we de laatste jaren al wel dat er een ontwikkeling is ingezet die ook voor de eerstkomende tijd (inclusief de nieuwe wetgeving i.c. de Omgevingswet) richtinggevend zal zijn. Belangrijkste ontwikkelingen hierin zijn de opdeling van de traditionele jacht in de drie huidige

werkvormen van jagen in Nederland; Jacht, beheer en schadebestrijding en de individuele ontwikkelingen van die drie werkvormen.

Daarnaast zien we ook dat de maatschappelijke invloed op de Nederlandse jachtpraktijk enorm is. Door de sterke invloed die social media hierop hebben, een goed georganiseerd en slim tegengeluid, de alom aanwezige videocamera's en het toenemende (recreatief) medegebruik van jachtvelden, dient de hedendaagse jager zich meer dan ooit bewust te zijn van zijn of haar omgeving. Wil de jacht in Nederland in deze ontwikkelingen overeind blijven, zal ze rekenschap aan deze ontwikkeling moet afleggen en deze vertalen naar de eigen organisatie en aanpak.

Er is in Nederland 1 wbe die dit ten volste heeft begrepen. 1 geheel nieuwe wbe die zich bewust is van de urgentie van de situatie en van haar eigen, zeer belangrijke rol hierin. Waar de belangrijkste eerste hindernissen voor verandering (bewustwording) al genomen is en waar effectief gewerkt wordt aan de versteviging en herpositionering van de jacht in Nederland. Deze wbe is WBE "De Toekomst"

WBE "De Toekomst"

WBE "De Toekomst" is een wbe die voorbereid is op de ontwikkelingen die op haar afkomen, zowel de harde of formele ontwikkelingen (wijzigingen in wet- en regelgeving) als de zachte of informele ontwikkelingen (maatschappelijke draagvlak en opinie). WBE "De Toekomst" is een wbe die zich bewust is van haar positie, rol en verplichtingen. Ze is zich bewust van haar bestaansrecht en zorgt ervoor dat ze in alle opzichten, elke toets kan doorstaan.

Formele ontwikkelingen

Vanuit boven genoemd uitgangspunt zijn de volgende formele ontwikkelingen te herkennen die van invloed zijn op WBE "De Toekomst".

Wet Natuurbescherming / Omgevingswet

Kijkend naar de formele ontwikkelingen die van invloed zijn op WBE "De Toekomst" zijn er aantal belangrijke ontwikkelingen die daarin meegenomen moeten worden. De basis vormt uiteraard een inrichting van de WBE die in lijn is met de bepalingen uit de vigerende Wet Natuurbescherming. Hierbij valt onder meer te denken aan vereisten met betrekking tot de afmetingen en de begrenzing van het werkgebied. WBE "De toekomst" voldoet vanzelfsprekend aan deze vereisten.

Daarnaast zijn er in deze wet verplichtingen opgenomen rond het registreren van tel- en afschotgegevens. De provincie waarin WBE "De Toekomst" ligt heeft gekozen dit te doen door aansluiting bij het Fauna Registratie Systeem (FRS) van Natuurnetwerk. Dit systeem functioneert al enkele jaren op een vrijwel landelijk niveau en wordt ook actief onderhouden en aangestuurd door een brede coalitie en gebruikersgroepen. WBE "De Toekomst" maakt gebruik van de mogelijkheden die FRS biedt en gebruikt deze ook voor invoer van tel-, afschot- en andere relevante gegevens.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Een tweede belangrijke ontwikkeling is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze privacywet is op 25 mei 2018 van kracht geworden legt onder meer een aantal verplichtingen op aan elke organisatie die voor welk doel dan ook persoonsgegevens beheert en/of verwerkt. Ook WBE "De Toekomst" houdt persoonsgegevens bij op basis van een wettelijke verplichting (verplicht lidmaatschap jachthouders als bedoeld in Art. 3.14 van de wet Natuurbescherming) en op basis van

een gemeenschappelijk belang. Daarom voldoet WBE “De Toekomst” aan de vereisten die hieromtrent gesteld zijn in de AVG. Belangrijkste aspect hierin voor “De Toekomst” was bewustwording en het integreren van dit bewustzijn in het handelen van haar bestuur.

Schematisch weergegevens zijn de volgende onderdelen uit deze verordening door WBE “De Toekomst” ingevoerd:

- 1) WBE “De Toekomst” houdt een Register van Verwerkingsactiviteiten bij.
- 2) Voor de verschillende verwerkingsactiviteiten vraagt “De Toekomst” vooraf om een specifieke en geïnformeerde toestemming aan haar leden.
- 3) WBE “De Toekomst” heeft een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld.
- 4) Wanneer WBE “De Toekomst” nu externe partijen inschakelt voor de verwerking van persoonsgegevens van haar leden, wordt met hen een verwerkersovereenkomst aangegaan.

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

De derde formele ontwikkeling waar WBE : De Toekomst” op heeft gereageerd is de WBTR. De WBTR is nieuwe wetgeving die per 1 juli 2021 van kracht is geworden en waar alle verenigingen en stichtingen aan moeten voldoen. Kort samengevat is de WBTR opgesteld om bestuur en toezicht van verenigingen en stichtingen te verbeteren. Er zijn daartoe regels opgesteld over taken, bevoegdheden, verplichtingen en aansprakelijkheid. Waar dit soort zaken al waren vastgelegd voor NV’s en BV’s, heeft de wetgever met de WBTR deze bepalingen nu ook dwingend opgelegd aan alle verenigingen. Ook zijn er sancties opgelegd in geval van niet nakoming van deze inspanningsverplichting in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid. De wet dwingt rechtspersonen zich bewust te worden van deze regels, deze vervolgens te bespreken en ten slotte om ze vast te leggen.

In het kort legt de WBTR hierbij de focus op de volgende punten:

- 1) Goed bestuur
- 2) Aansprakelijkheid van bestuursleden
- 3) Tegenstrijdig belang
- 4) Afwezigheid van bestuursleden (ontstentenis of belet)
- 5) Meervoudig stemrecht
- 6) Toezicht

WBE “De Toekomst” heeft deze aspecten in haar bestuur besproken, haar statuten, huishoudelijk reglement en procedures hierop aangepast en zo de bestuurlijke organisatie van de WBE in overeenstemming met de wettelijke eisen gebracht.

Informele ontwikkelingen

Naast deze drie formele ontwikkelingen zijn er, als gezegd, ook informele ontwikkelingen te herkennen waar WBE “De Toekomst” rekenschap over heeft gegeven. Zoals ook al in de inleiding benoemd is bewustwording van de eigen positie als wbe hierin van het grootste belang. Bewustwording van haar positie in het landelijk gebied dat op tal van manieren door andere mensen en organisatie mede gebruikt wordt. Partijen die, niet zelden gespeend van elke vorm van inhoudelijke kennis, vanuit emotie reageren op de activiteiten van de wbe.

WBE “De Toekomst” is volledig toekomstgericht en manoeuvreert in openheid en transparantie in dit krachtenveld. Betrokken, zelfbewust, professioneel en zichtbaar als dé lokale organisatie voor wat betreft jacht, beheer en schadebestrijding. Dit vraagt om tal van inspanningen van WBE “De

Toekomst” maar heeft er nu wel toe geleid dat ze op landelijk niveau een voorbeeld en inspiratiebron zijn waaraan de andere Nederlandse wbe’s een voorbeeld kunnen nemen. Gedragen door een gemotiveerd bestuur en met een volledig mandaat van haar betrokken en actieve leden.

Openheid

WBE “De Toekomst” transparant in haar doen en laten. Ledenvergadering kennen naast een besloten deel voor besluitvorming over de formele verenigingskwesities, ook een openbaar gedeelte waar ook eenieder welkom is. Hier wordt actief aandacht aan gegeven in lokale geschreven en online media, websites etc. en waar geïnteresseerden en stakeholders van buiten de WBE “De Toekomst” ook actief voor worden uitgenodigd. Het openbare gedeelte kent twee onderdelen.

- Een gedeelte waarin WBE “De Toekomst” toelichting en uitleg geeft over haar activiteiten in het gebied, laat zien wat het bereikt heeft, waar ze zich met haar activiteiten op gaat richten en waar zaken gepresenteerd worden waar ze zich in het gebied mee geconfronteerd ziet (te denken aan bijvoorbeeld overlast, stroperij, predatie door katten, vuilstorpingen, invloed recreatiedruk etc.).
- Daarnaast ook een gedeelte waarin WBE “De Toekomst” een aansprekende gastspreker organiseert die alle aanwezigen over een relevant onderwerp een goede presentatie kan geven.

Communicatie

- WBE “De Toekomst” communiceert helder en volledig over haar activiteiten. Ze heeft een duidelijke, professionele website met een eigen gezicht die compleet, maar vooral actueel is. Voorzien van contactgegevens en een reactiemogelijkheid is WBE “De Toekomst” altijd bereikbaar voor vragen, opmerkingen en klachten. De wbe laat ook zien daar adequaat mee om te gaan door ingekomen reactie tijdig en correct van antwoord te voorzien. De website geeft uitleg over de activiteiten van de wbe gericht op haar doelgroep; de inwoners en overige gebruikers van het werkgebied van de wbe.
- Ook heeft de wbe een goede communicatie opgezet met lokale media. Hierdoor worden in de lokale kranten met zekere regelmaat relevante berichten van/over WBE “De Toekomst” geplaatst. Hierbij kan gedacht worden aan bijzondere waarnemingen, “de jager stelt zich voor”, ontwikkelingen in de natuur (broedseizoen, winterrust, jachtseizoen e.d.), uitnodigingen voor “Wandelingen met de lokale jager”, aankondigingen + uitnodiging (incl. agenda) van openbare vergaderingen etc. etc.
- WBE “De Toekomst” communiceert regelmatig en pro-actief met stakeholders en lokale politiek. WBE “De Toekomst” profileert zich in haar communicatie als dé centrale partij in het werkgebied waar het gaat om fauna, actief beheer en onderhoud, schadebestrijding en samenwerkingen met andere gebruikers van datzelfde gebied. Er wordt zo draagvlak gekweekt, bekendheid met de materie ontwikkeld en verbondenheid georganiseerd.
- Teneinde deze communicatie naar buiten toe actief te promoten wordt regelmatig een eigen digitale nieuwsbrief uitgegeven waar eenieder zich vrij op kan abonneren.

Zichtbaarheid

WBE “De Toekomst” zorgt door de openbare vergaderingen en regelmatige communicatie al voor meer zichtbaarheid in haar werkgebied. Ze geeft deze zichtbaarheid nog een extra impuls door zich ook actief naar buiten te profileren. Door aanwezig te zijn daar waar mensen uit haar werkgebied samenkomen, laat WBE “De Toekomst” zien deel uit te maken van de lokale gemeenschap en een duidelijke eigen rol daarin te vervullen. Dit uit zich bijvoorbeeld in aanwezigheid op lokale (week-) markten met lokale producten (afzet ganzenvlees!) en materiaal voor promotie en voorlichting, presentaties/gastspreker voor andere lokale bedrijven, organisaties of verenigingen en presentaties op scholen.

Betrokkenheid

WBE “De Toekomst” is een actieve en betrokken partij in haar werkgebied. Dit uit zich door initiatieven, inzet en actie op zaken die door derden wellicht niet als primair voor een wbe worden gezien. Zo neemt WBE “De Toekomst” initiatieven voor de aanleg van akkerranden, overhoeken, heggen, wildweides e.d. Ook zijn ze actief in zaken als nestbescherming, voorkoming maaiverlies en voorkoming wildaanrijdingen. De wbe informeert hier actief over en agrariërs in het werkgebied kunnen de wbe benaderen voor advies over dit soort kwesties.

Verantwoordelijk

Ten slotte is WBE “De Toekomst” een organisatie die laat zien op alle vlakken haar verantwoordelijkheid te nemen. Zowel intern bij bijvoorbeeld misstanden binnen haar leden, maar ook extern draagt ze zichtbaar haar verantwoordelijkheid. Dit doet ze door initiatieven te nemen op het vlak van toezicht en handhaving in het gebied, een goede invulling te geven aan tellingen en inventarisaties en door de valwildafhandeling professioneel te organiseren.

Meer zichtbaar laat ze ook zien haar verantwoordelijkheid te nemen door initiatieven te ontplooiën rond de landelijke schoonmaakdag in haar werkgebied. Hierbij worden actief overige partijen uit het landelijke gebied, alsmede overige stakeholders en lokale politici betrokken.

Ook intern wordt verantwoordelijkheid genomen door aandacht te hebben voor de interne opleiding van jongjagers uit het werkgebied. Door het aanbieden van mentorplaatsen aan startende jongjagers uit de regio wordt actief gewerkt aan betrokkenheid, verantwoordelijkheid en overdracht van lokale kennis en ervaring.

Het spreekt voor zich dat wbe W&W via de diverse media ruim communiceert over alle activiteiten die hierboven beschreven staan!

De resultaten

Door de inzet van WBE “De Toekomst” is er lokaal veel bekendheid met en draagvlak voor haar activiteiten ontstaan. De activiteiten van de WBE kunnen op steun rekenen van de lokale gemeenschap. Natuurlijk blijven ook in het werkgebied van WBE “De Toekomst” enkele fanatieke anti-jagers actief die het gewoon niet willen begrijpen. Deze individuen merken in hun eigen omgeving echter steeds duidelijker dat ze hierin alleen staan en dat hun omgeving minder ontvankelijk is voor hun met emotie en foutieve informatie doordrenkte boodschappen. Ze vinden steeds vaker de publieke opinie tegen zich en hun acties kunnen niet meer op draagvlak van grotere groepen rekenen.

Ook de politiek ontgaat dit niet. Ze zien over de volle breedte van het palet dat hun achterban meer en meer open staat voor het goede werk dat WBE “De Toekomst” uitvoert. Ze worden betrokken bij de activiteiten, doen leuke en informatieve kennis op, proeven van 100% biologisch vlees en zien welk een positieve invloed WBE “De toekomst” heeft op het buitengebied. Er ontstaat zo ruimte voor constructief overleg over zaken als uitbreiding van jachtrechten, (financiële) steun voor uitvoeringsmaatregelen en werkzaamheden van de wbe, verbreding van de mogelijkheden en een positieve boodschap richting provinciale overheden en beleidsmakers.

Harry Lamers
Jachtbedrijf Nederland
27-8-2021